

Sygnatura akt: V GC 1313/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Anna Woźniakowska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2017 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa – (...) Spółki Akcyjnej w J.

przeciwko – H. R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego H. R. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w J. kwotę 14 567,20 złotych (czternaście tysięcy pięćset sześćdziesiąt siedem złotych dwadzieścia groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 13 lutego 2016 roku do dnia zapłaty,
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 729,00 złotych (siedemset dwadzieścia dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 4 817,00 złotych (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Magdalena Berczyńska – Bruś

Sygn. akt V GC 1313/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna w J. wniósł w dniu 15 czerwca 2016 roku pozew przeciwko pozwanemu H. R. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) w K. o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwany zapłacił na rzecz powoda kwotę 14.567,20 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 13 lutego 2016 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania sądowego i kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż powód zakupił u powoda towar na podstawie faktur VAT nr (...) z dnia 22.12.2015 roku, (...) z dnia 22.12.2015 roku, (...) z dnia 08.01.2016 roku, (...) z dnia 11.01.2016 roku, (...) z dnia 13.01.2016 roku. Pozwany potwierdził odbiór towaru na dokumentach WZ o nr: (...) z dnia 21.12.2015 roku, (...) z dnia 17.12.2015 roku, (...) z dnia 07.01.2016 roku, (...) z dnia 07.01.2016 roku, (...) z dnia 07.01.2016 roku, (...) z dnia 12.01.2016 roku. Do odebranego towaru pozwany nie zgłaszał żadnych uwag. W związku z nie uregulowaniem zobowiązania w terminie wskazanym w fakturach pozwany został wezwany pismem z dnia 22.04.2016 roku do zapłaty należności. Odpowiadając na wezwanie pozwany stwierdził, iż jest ono lakoniczne, zaś większość faktur została przez niego zapłacona. Wyjaśniając wątpliwości pozwanego powód przesłał do niego pismo z załączonymi zestawieniami nie zapłaconych faktur.

Do pozwu załączono powołane faktury VAT, dokumenty WZ oraz wezwanie do zapłaty i pisma pozwanego.

W dniu 29 czerwca 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu Wydziale V Gospodarczym wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazała pozwanemu zapłacić na rzecz powoda 14.567,20 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 13 lutego 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3.800,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zachowując ustawowy termin pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, podnosząc zarzut zapłaty wierzytelności powoda przed wytoczeniem powództwa.

W uzasadnieniu sprzeciwu wskazał, iż strony określając sposób zapłaty przewidziały płatność przelewem jak i gotówką. Zapłatę gotówką odbierać miał M. F. (1). Przed realizacją kolejnej dostawy powód wymagał zapłaty całości za poprzednią dostawę. M. F. (1) nie przekazywał całości wpłat gotówkowych pozwanego do powodowej spółki. Do sprzeciwu załączono kserokopie dokumentów KW z podpisem M. F. (1) potwierdzającym odbiór.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powoda podtrzymał żądanie pozwu. Wskazał, że pozwany nie poinformował powoda o dokonywanych wpłatach gotówkowych. Obsługę transakcji handlowych powoda z pozwanym w okresie którego dotyczą faktury wskazane w pozwie prowadził M. F. (1), z którym powód zawarł umowę o współpracy. Umowa ta została rozwiązana w lipcu 2016r. a M. F. (1) nie był upoważniony do odbierania świadczenia pieniężnego za zakupiony przez pozwanego towar. Spełnienie świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej nie spowodowało wygaśnięcia zobowiązania ponieważ powód nie potwierdza przyjęcia świadczenia. Co do zapłaty pozostałej części roszczenia powód dokonał innego sposobu księgowania należności. Do pisma załączono umowę o współpracy powoda z M. F. (1) i wezwania pozwanego do zapłaty. Do pisma procesowego z dnia 10 stycznia 2017r. powód załączył wniosek Prokuratury Rejonowej w Jarocinie do Sądu Okręgowego w Kaliszu o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego wobec M. F. (1).

W piśmie procesowym z dnia 14 stycznia 2017 roku powód podtrzymał twierdzenia i wnioski zawarte w pozwie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany handluje stałą. Współpracę z powodem nawiązał na początku 2015r. Przedstawiciel powoda P. G. razem z M. F. (1) przyjechali do siedziby pozwanego aby ustalić warunki współpracy. M. F. (1) był jedyną osobą upoważnioną do kontaktów w imieniu powoda. Zamówieniami zajmował się zwykle kierownik działu sprzedaży pozwanego Z. W. i czasami pozwany osobiście. W większości były to zamówienia telefoniczne. Transport z dostawą organizował głównie powód na własny koszt. Na dokumentach WZ odbiór towaru potwierdzał podpisem Z. W..

Dowód: zeznania świadka Z. W. (00:16:43 – 00:19:25

minuta rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

P. G. nie mógł na spotkaniu informować pozwanego, że M. F. (1) może pobierać od niego gotówkę albowiem wiedział, że przedstawiciele handlowi nie mogą odbierać gotówki. Taki zakaz wynika wyraźnie z umowy z M. F. (1).

Dowód: zeznania świadka U. S. (00:59:10 – 01:02:33 minuta

rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

W dniu 02 stycznia 2015 roku powód zawarł umowę zlecenia z M. F. (1). Przedmiotem umowy było m.in. świadczenie na rzecz powoda usług marketingowych polegających na wspieraniu działalności handlowej zleceniodawcy, w tym także działań marketingowych prowadzonych u kontrahentów powoda.

Z zapisu § 1 pkt. 4 umowy wynikało, iż M. F. (1) nie był upoważniony do zaciągania w imieniu powoda żadnych zobowiązań ani też przyjmowania na jego rzecz żadnych świadczeń, chyba, że zostanie do tego osobno upoważniony w formie pisemnej.

Dowód: umowa o współpracy z dnia 02.01.2015 roku (k. 94-95 akt)

Warunki współpracy z klientem ustala dział sprzedaży powoda. Do systemu wprowadza się wówczas odpowiedni sposób płatności i termin płatności. Ustalany jest również limit zadłużenia. Wobec pozwanego ustalono limit około 100.000 zł. M. F. (1) był odpowiedzialny za pozwanego, on przyjmował zamówienia. Zamówienia mogły być składane pisemnie i telefoniczne. Zamówienie można zrealizować w ciągu jednego dnia, jeżeli towar jest na stanie. Zdarzyła się również sytuacja, że ktoś od pozwanego przyjechał do powoda i wpłacił 10.000 zł gotówką do kasy. Każdy handlowiec widzi jakie jest zadłużenie jego klienta i powinien zgłosić klientowi, że nie dostanie następnej partii towaru dopóki nie spłaci zadłużenia.

Dowód: zeznania świadka U. S. (00:53:56 – 00:59:10 minuta

rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

Ceny ustalał P. G., odpowiedzialny u powoda z a sprzedaż wyrobów hutniczych. Od wielkości zamówienia zależało ustalenie ceny wobec klienta. M. F. (2) musiał konsultować z nim proponowaną klientowi cenę. Początkowo wobec pozwanego przyjęto krótszy termin płatności, a później go wydłużano. M. F. (2) składał w imieniu pozwanego wnioski o zwiększenie limitów i wydłużanie terminów płatności.

Dowód: zeznania świadka M. F. (1) (01:08:52 – 01:18:49

minuta rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

W dniu 17 grudnia 2015r. powód dostarczył do pozwanego ceownik w ilości 0,820 mg.

Dowód: dokument (...) (k. 7 akt)

W dniu 21 grudnia 2015r. powód dostarczył do pozwanego pręt żebrowany w ilości 1.000 mg. Odbiór towaru potwierdził w imieniu pozwanego kierownik działu sprzedaży Z. W..

Dowód: dokument (...) (k. 5 akt)

W dniu 22 grudnia 2015r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę VAT nr (...) z tytułu zakupu pręta żebrowanego na kwotę 1.550,00 zł płatną do dnia 21 stycznia 2016r.

Dowód: faktura VAT (...) z 22.12.2015r. (k. 4 akt)

W dniu 22 grudnia 2015r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę VAT nr (...) z tytułu zakupu ceownika na kwotę 1.353,00 zł płatną do dnia 21 stycznia 2016r.

Dowód: faktura VAT (...) z 22.12.2015r. (k. 6 akt)

W dniu 7 stycznia 2016r. powód dostarczył do pozwanego płaskownik kształt kwadrat i format.

Dowód: dokument (...) (k. 9 akt), dokument (...) (k.

10 akt)

W dniu 8 stycznia 2016r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę VAT nr (...) z tytułu formatu i płaskownika na kwotę 7.625,70 zł płatną do dnia 7 lutego 2016r.

Dowód: faktura VAT (...) z 08.01.2016r. (k. 8 akt)

W dniu 11 stycznia 2016r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę VAT nr (...) z tytułu kształtownika kwadrat na kwotę 2.304,66 zł płatną do dnia 10 lutego 2016r.

Dowód: faktura VAT (...) z 08.01.2016r. (k. 11 akt)

W dniu 12 stycznia 2016r. powód dostarczył do pozwanego kształtownik prostokątny.

Dowód: dokument (...) (k. 14 akt)

W dniu 13 stycznia 2016r. powód wystawił wobec pozwanego fakturę VAT nr (...) z tytułu kształtownika prostokątnego na kwotę 1.733,84 zł płatną do dnia 12 lutego 2016r.

Dowód: faktura VAT (...) z 13.01.2016r. (k. 13 akt)

W dniu 22 kwietnia 2016r. pełnomocnik powoda wezwał pozwanego do zapłaty należności wynikających z wymienionych w nim faktur.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 22.04.2016r. (k. 15 – 16 akt)

Pismem z dnia 28 kwietnia 2016r. pozwany w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty oświadczył pełnomocnikowi powoda, że większość faktur wymienionych w wezwaniu do zapłaty została zapłacona trzy miesiące wcześniej.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 28.04.2016r. (k. 17 akt)

Gdy faktura przychodziła pocztą do sekretariatu pozwanego, była przekazywana do Z. W., który sprawdzał, czy jest prawidłowo wystawiona, zgodnie z dokumentem WZ. Powód nie wymagał odsyłania faktur z podpisem. Połowa faktur była płaconą gotówką. Gotówką zwykle płacił za towar Z. W., który wypłacał ją z kasy i i płacił M. F. (1). M. F. (1) podpisywał na dokumencie wypłatę z kasy. M. F. (1) twierdził, że szybciej przyjedzie towar, gdy będzie zapłacony gotówką.

Dowód: zeznania świadka Z. W. (00:27:21 – 00:32:06

minuta rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

M. F. (2) wielokrotnie pobierał gotówkę od pozwanego. Za pierwszym razem i kilka kolejnych wpłacał gotówkę do kasy. Zaczął zmieniać w systemie dane aby można było sprzedać pozwanemu towar. Nie mógł wystawiać pozwanemu faktur bo była nałożona na niego blokada dostaw ze względu na zadłużenie. Wystawiał więc dokumenty WZ na innych klientów, a do pozwanego szedł towar. Wiedzieli, że dokument WZ jest nie na pozwanego, ale odbierano towar. M. F. (2) dostawał do ręki pieniądze. Nie zapisywał ile pieniędzy pobrał i na jaką fakturę. Za każdym razem potwierdzał podpisem odbiór pieniędzy. Pozwany cały czas chciał towar wiedząc, że nie płaci. M. F. (2) bał się później przestać wysyłać mu towar, bo by się wydało, że brał od nich gotówkę. Miał zamiar spłacić wszystko jeżeli tylko pozwany uregulowałby swoje zobowiązania. M. F. (1) wyliczył, że pobrał od pozwanego gotówkę na kwotę 80.000 do 100.000 zł. Przed Sądem karnym przyznał się do 200.000 zł bo nie chciał mieć kłopotów. Gdy pozwany dawał 2.000 zł, a faktura była na 1.700 zł, to kwotę 1.700 zł wpłacał na konto powoda, a resztę zostawiał sobie. Zdarzało się, że pieniądze pobierał od pozwanego dwa razy w tygodniu. Nie brał od pozwanego kopii dokumentów KW, bo nie chciał ich mieć. W maju, czerwcu pozwany miał duże problemy z płatnościami i dlatego M. F. (1) prosił go o wpłaty przelewami, co było mu bardziej na rękę. Gdy pozwany otrzymał wezwanie do zapłaty i oświadczył, że nie zgadza mu się żądana kwota z dokonanymi wpłatami M. F. (1) obiecał mu wyjaśnić sprawę.

Dowód: zeznania świadka M. F. (1) (01:18:49–01:35:18

minuta rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

Zadłużenie wobec powoda wynosi około 100.000 z faktur i około 200.000 zł z dokumentów WZ, które były wysyłane do pozwanego z towarem, a faktury były wystawiane na inne firmy.

Dowód: zeznania świadka U. S. (01:04:28 – 01:06:09 minuta

rozprawy z dnia 18 stycznia 2017r.)

Pełnomocnik powoda pismem z dnia 5 maja 2016r. przedstawił pozwanemu zestawienie wszystkich przeterminowanych faktur.

Dowód: pismo pełn. powoda z dnia 5.05.2016r. wraz z zestawieniem faktur

(k. 18 – 21 akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań, częściowo zeznań świadka Z. W.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentów stanowiących kserokopie dokumentów KW, rzekomej wypłaty gotówki z kasy pozwanego. Kserokopia dokumentu nie może bowiem stanowić dowodu w sprawie.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka Z. W., że P. G. upoważnił M. F. (1) do wystawiania faktur, przyjmowania zamówień a nawet przyjmowania gotówki. Zeznania te są sprzeczne z zeznaniami świadków U. S. i M. F. (1), którzy zeznali, że P. G. doskonale wiedział, że przedstawiciele handlowi, zgodnie z umową nie mogą pobierać gotówki od klientów i dlatego nie mógł nikogo do tego upoważnić.

Sąd pominął dowód z zeznań stron na podstawie art. 302§1 k.p.c. wobec ich niestawiennictwa na rozprawie.

Sąd zważył co następuje:

Strony łączyły umowy sprzedaży, przez które sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art.535 kodeksu cywilnego).

Postępowanie dowodowe wykazało, że powód sprzedał pozwanemu towary w ilościach wynikających z dokumentów WZ i za cenę wyszczególnioną w fakturach VAT. Faktura VAT jest jedynie dokumentem rozliczeniowo – księgowym, ale potwierdza również warunki umowy łączącej strony. Pozwany nie kwestionował prawidłowości wystawionych dokumentów po ich otrzymaniu, nie kwestionował ilości i jakości zakupionych wyrobów.

Pozwany podniósł zarzut zapłaty dołączonych do pozwu dokumentów. Na okoliczność dokonanej zapłaty przedstawił dowody z zeznań świadków Z. W. i M. F. (1) oraz kserokopie dokumentów KW, które nie mogą być uznane jako dowód w sprawie.

Kserokopia - jako odwzorowanie oryginału – nie może być objęta pojęciem „odpis”. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem (por.uchw.SN z 29 marca 1994r., III CZP 37/94, OSNCP 1994, nr 11, poz.206). Warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej i zaopatrzenie podpisem poświadczenie jej zgodności z oryginałem (tak też SN w post. z 27 lutego 1997r. , III CKU 7/97, LexPolonica nr 1517582 i z 10 lipca 2009r., II CSK 71/09, Lex Polonica nr 2440307).

Zeznania powołanych przez pozwanego świadków potwierdziły okoliczność dokonywania przez pozwanego na rzecz M. F. (1) wypłat gotówkowych na poczet dokonywanych przez pozwanego zakupów, jednakże w żadnej mierze nie mogą świadczyć o zapłacie konkretnych faktur załączonych do pozwu.

Podniesiony przez pozwanego zarzut zapłaty nie został udowodniony.

Ponadto zgodnie z art.452 kodeksu cywilnego jeżeli świadczenie zostało spełnione do rąk osoby nieuprawnionej do jego przyjęcia, a przyjęcie świadczenia nie zostało potwierdzone przez wierzyciela, dłużnik jest zwolniony w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał.

Wykonanie świadczenia pieniężnego jest czynnością prawną, do jej elementów zaś należy zgodna wola stron co do spełnienia zobowiązania i co do przyjęcia zapłaty na jego umorzenie – co oczywiście zależy od woli zarówno płacącego, jak i przyjmującego zapłatę w szczególności co do jej wysokości. Jeżeli w miejsce wierzyciela działa nieuprawniona do przyjęcia świadczenia w jego imieniu osoba trzecia, to jej oświadczenie woli – ani wyraźne, ani dorozumiane – nie mogą rodzić skutków prawnych dla wierzyciela – wyjąwszy te tylko skutki, jakie przewiduje art. 452k.c. (zwolnienie dłużnika w zakresie, w jakim wierzyciel ze spełnionego świadczenia faktycznie skorzystał) – postanowienie SN – Izba Cywilna z dnia 5 czerwca 1997r. II CKN 195/97 Legalis nr 415620.

Pozwany nie potwierdził otrzymania należności na poczet faktur załączonych do pozwu. Nie wynika to ze sporządzanych przez niego dokumentów w postaci zestawienia niezapłaconych faktur czy wezwań do zapłaty.

W sytuacji gdy dłużnik spełnia świadczenie do rąk osoby nieuprawnionej powinien to świadczenie spełnić po raz wtóry, z tym zastrzeżeniem, że już do rąk osoby właściwej. Nie musi tego czynić tylko wtedy, gdy wierzyciel chociażby konkludentnie, potwierdził odbiór świadczenia albo też z niego całkowicie skorzystał. W sytuacji art. 452 k.c. bez znaczenia jest dobra wiara dłużnika w momencie spełniania świadczenia.

Powód prawidłowo wykonał ciężące na nim obowiązki wynikające z umowy sprzedaży. Przeniósł na pozwanego własność zakupionych przez niego towarów i wydał mu je. Obowiązkiem pozwanego była więc zapłata ceny. Pozwany nie wykonał tego obowiązku.

Powództwo podlegało więc uwzględnieniu. Uwzględnieniu podlegało również żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wymagalności najpóźniej wymagalnej faktury.

Jeżeli bowiem dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi (art. 481 § 1 k.c.).

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z wynikającą z art. 98 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i obciążono nimi w całości przegrywającego sprawę pozwanego. Na koszty, których zwrot należał się powodowi od pozwanego złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 729 zł i wynagrodzenie jego pełnomocnika ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz.U. z 2015, poz.1804 wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa.

/-/SSR Magdalena Berczyńska-Bruś